

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ АКТИВА ДОО против СРБИЈЕ

(Представка број 23079/11)

ПРЕСУДА

Члан 1, став 1 • Мирно уживање имовине • Несразмерна заплена и продаја робе коју је компанија подносилац представке легално увезла, али притом кршећи прописе о евидентирању • Паралелни прекршајни поступак окончан услед истека рока за остваривање права (застарелости), при чему компанија подносилац представке није проглашена кривом • Роба увезена законито, за разлику од осталих случаја који су вођени пред Судом • Није разматрано да ли су алтернативне мере, попут новчане казне, могле бити довољне

СТРАЗБУР

19. јануар 2021. Године

Ова пресуда ће постати правоснажна у околностима утврђеним у члану 44. став 2. Конвенције. Она може бити предмет редакционских измена.

У предмету Активе Д.О.О. против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању Већа у саставу:

Jon Fridrik Kjølbro, *председник*,

Marko Bošnjak,

Valeriu Grițco,

Egidijus Kūris,

Branko Lubarda,

Carlo Ranzoni,

Saadet Yüksel, *судије*,

и Hasan Bakirci, *заменик секретара Одељења*,

Имајући у виду:

представку против Републике Србије (бр. 23079/11) поднету Суду према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) од стране српске компаније, Активе ДОО (у даљем тексту: „Предузеће подносилац представке“), дана 28. марта 2011. године;

одлуку да се о представци обавести Влада Републике Србије (у даљем тексту: „Влада”);

Запажања страна у спору;

Након већања на затвореној седници одржаној 1. децембра 2020. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

УВОД

1. Представка се односи на заплену и продају робе у власништву предузећа подносиоца представке која је увежена легално/у складу са законом, али се њоме наводно трговало противно прописима о евидентирању трговине робом и услугама.

ЧИЊЕНИЦЕ

2. Предузеће подносилац представке је друштво са ограниченим одговорношћу са седиштем у Београду. Предузеће подносиоца представке је заступао г. Р. Којић, адвокат из Београда.

3. Владу је у почетку представљао њен бивши заступник, гђа Н. Плавшић, а касније њен тренутни заступник, гђа З. Јадријевић Младар.

4. Чињенице предмета, онако како су их доставиле стране у спору, се могу сумирати на следећи начин.

СПРОВОЂЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

5. У периоду између 12. новембра и 25. децембра 2004. године, предузеће подносилац представке је из Украјине увезло 650.740 kg глатког бетонског гвожђа у шипкама за употребу у армираном бетону и 252.800 kg ребрастог бетонског гвожђа у шипкама за употребу у армираном бетону. Наведена роба је увезена у складу са законом, а предузеће подносилац представке је платило све порезе и царине. Роба је била усклађештена у два магацина, у Панчеву и Смедереву, која су у власништву других предузећа.

6. У периоду између 26. и 31. јануара 2005. године, Одсек тржишне инспекције Смедерево при Министарству трговине, туризма и услуга Републике Србије (у даљем тексту: „Инспекција”) је извршио инспекцију складишта у Панчеву и Смедереву и рачуноводствене евиденције предузећа подносиоца представке.

7. Током извођења инспекције, Инспекција је утврдила да предузеће подносилац представке није испоставало прописе о вођењу евиденције, супротно правилима 5, 10 и 11 Правилника о евиденцији промета робе и услуга (види ставове 55–57 доле). Инспекција је takoђе утврдила да је предузеће подносилац представке продало робу која није правилно евидентирана, супротно члану 16. Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору (у даљем тексту: „Закон”, види ставове 40–42. доле). Инспекција је сматрала да су ове радње и пропусти предузећа подносиоца представке и њеног генералног директора представљали прекршај прописан и кажњив према Закону.

8. Као последица тога, поступајући у складу са две одвојене одлуке донете 28. и 31. јануара 2005. године (види ставове 9. и 27. доле), Инспекција је запленила робу из два складишта и поднела захтев за покретање прекршајног поступка против предузећа подносиоца представке и његовог генералног директора (види став 20. доле).

РЕШЕЊЕ О ЗАПЛЕНИ ОД 28. ЈАНУАРА 2005. ГОДИНЕ

9. Дана 28. јануара 2005. године, Инспекција је донела решење о заплени 205.670 kg ребрастог бетонског гвожђа у шипкама које су се налазиле у складишту у Панчеву. Инспекција је запленила робу у складу са чланом 45, став 1(7) Закона (види став 46. доле), уз образложење да се њоме трговало а да иста није била правилно евидентирана у Књизи о евиденцији промета робе и услуга (у даљем тексту: „КЕПУ”). Решење је даље указивало на то да је заплена била привремена, да је представљала заштитну меру у контексту прекршајног поступка и да се спроводи у складу са чланом 44, став 1(6) Закона (види став 45. доле). Инспекција је такође

издала признаницу/потврду у вези са привременим одузимањем робе. Предузеће подносилац представке је уложило жалбу, иако жалба није имала суспензивно дејство.

10. Dana 7. фебруара 2005. године, Министарство трговине, туризма и услуга (у даљем тексту: „Министарство“) је потврдило решење од 28. јануара 2005. године.

11. Инспекција је 16. фебруара 2005. године робу заплењену из складишта у Панчеву продала трећој компанији за 4.936.080 српских динара (RSD) (EUR 61.600). Међутим, разлози или правне основе за продају нису наведени нити у фактури о купопродаји нити у отпремници за робу.

12. Предузеће подносилац представке је 29. марта 2005. године покренуло поступак за преиспитивање одлуке пред Врховним судом Србије, тражећи поништавање одлуке од 7. фебруара 2005. године (види став 10. горе). Врховни суд је 11. новембра 2005. године поништио одлуку од 7. фебруара 2005. године, захтевајући да се изврши увид у књиговодство предузећа подносиоца представке и да се чињенице утврде у потпуности. Након тога, Министарство је 1. марта 2006. године поништило одлуку од 28. јануара 2005. године (види став 9. горе) и предмет вратило Инспекцији.

13. Dana 7. јуна 2006. године, након поновљене инспекције, Инспекција је донела друго решење о заплени робе која се налазила у складишту у Панчеву, искључиво на основу члана 45. став 1(7) Закона (види став 46. доле). Предузеће подносилац представке је уложило жалбу међутим, Министарство је 1. августа 2006. године потврдило решење Инспекције. Dana 20. септембра 2006. године, предузеће подносилац представке је покренуло поступак за преиспитивање одлуке пред Врховним судом, тражећи поништавање одлуке од 1. августа 2006. године.

14. Врховни суд је 28. фебруара 2007. године поништио одлуку од 1. августа 2006. године из процесних разлога. Dana 3. јула 2007. године, по враћању предмета на поновно одлучивање, Министарство је поништило одлуку од 7. јуна 2006. године (види став 13. горе) и по трећи пут случај вратило Инспекцији на поновни поступак, захтевајући да се чињенице у потпуности утврде увидом у евиденцију седишта предузећа подносиоца представке у Лесковцу.

15. Dana 25. јула 2007. године, Министарство је извршило изузеће два поступајућа инспектора у случају подносиоца представке из поступка по предмету инспекцијског надзора, уз образложение да су постојале одвојене истраге у вези са њиховим учешћем у заплени и продаји робе. Именован је нови инспектор.

16. У периоду између 17. и 30. августа 2007. године, Инспекција је извршила поновљени инспекцијски надзор при седишту предузећа подносиоца представке, које се у то време налазило у Лесковцу. Инспекцији су представљени КЕПУ књиге за 2004. и 2005. годину, Одлука о образовању комисије за попис имовине и попис робе на залихама до краја 2004. године за складишта у Панчеву и Сmederevju.

17. Dana 12. септембра 2007. године, Инспекција је донела треће решење којим је наложена заплена робе која се налазила у складишту у Панчеву. Она је изразила сумње у вези са могућим антидатирањем докумената које је поднело предузеће подносилац представке, и евентуално закаснелим пописом робе на залихама (види став 16. горе). Предузеће подносилац представке је уложило жалбу, али је Министарство потврдило решење дана 8. новембра 2007. године. Као одговор на аргумент предузећа подносиоца представке да његова одговорност није доказана у прекрајном поступку, Министарство је закључило да је тај поступак окончан не зато што није доказана одговорност предузећа подносиоца представке, већ услед истека законског рока застарелости (види став 22. доле). Предузеће подносилац представке је покренуло управни поступак против те одлуке.

18. Dana 5. марта 2009. године, Врховни суд је потврдио одлуку Министарства.

19. Dana 20. маја 2010. године, предузеће подносилац представке је поднело жалбу Уставном суду против ове одлуке (види став 23. доле).

ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК

20. Инспекција је 8. фебруара 2005. године поднела захтев за покретање прекрајног поступка против предузећа подносиоца представке и његовог генералног директора због продаје робе која није правилно евидентирана.

Инспекција је такође предложила, као заштитну меру, да се заплени роба која се чува у складиштима у Панчеву и Смедереву.

21. Дана 3. јануара 2006. године, судија Општинског суда за прекршаје у Смедереву је прогласио предузеће подносиоца представке и њеног генералног директора кривим због кршења члана 16. Закона и новчано их казнио сумама од RSD 25.000 (EUR 300) и RSD 4.000 (EUR 50) према члану 53, ставовима 1. и 2. Закона (види став 49. доле) за дело за које су оптужени. Том приликом је такође усвојио и заштитну меру која обухвата заплену робе у складу са чланом 53. став 3. Закона (види став 50. доле). Предузеће подносилац представке и његов генерални директор су изјавили) жалбу на ту одлуку.

22. Дана 8. фебруара 2007. године, Општински суд за прекршаје у Смедереву је преиначио одлуку од 3. јануара 2006. године и ослободио предузеће подносиоца представке и њеног генералног директора због обустављања прекршајног поступка услед наступања застарелости.

ПОСТУПАК ПРЕД УСТАВНИМ СУДОМ

23. Дана 20. маја 2010. године, предузеће подносилац представке је поднело уставну жалбу Уставном суду у вези са решењем о заплени од 28. јануара 2005. године (види став 9. горе). Користећи образац за уставну жалбу пружен од стране Уставног суда, предузеће подносилац представке се позвало на члан 32. став 1. и чланове 33, 34. и 58. Устава (види ставове 35–37 доле). Ове одредбе одговарају члановима 6. и 7. Конвенције и члану 1. Протокола бр. 1, на које се предузеће подносилац представке такође изричito позвало. У другом делу уставне жалбе, где је потребно навести одлуку/решење које се оспорава, предузеће подносилац представке је навело пресуду Врховног суда (види став 18. горе). У четвртом делу уставне жалбе, у коме је потребно навести детаље наводне повреде уставних права, предузеће подносилац представке је пружило чињеничну позадину случаја и притуживало се, између остalog, да је заплена робе која се налазила у складишту у Панчеву извршена противзаконито и била непропорционална циљевима којима се наводно тежило. У петом делу уставне жалбе, у коме се траже детаљи захтева по којима Уставни суд треба да одлучи, предузеће подносилац представке је навело да би Уставни суд требало да „поништи читав поступак који се води против њега“ и нареди брисање свих његових последица, чиме би било наложено враћање одузете робе или плаћање њене вредности у износу од RSD 6.462.151, заједно са каматом која се рачуна од тренутка заплене робе.

24. Уставни суд је 29. јуна 2010. године, позивајући се на члан 85. став 1. Закона о Уставном суду (види став 39. доле), утврдио да је жалба предузећа подносиоца представке непотпуна и наложио му да пружи додатне информације, тј. да исту уреди. Конкретно, затражио је од предузећа подносиоца представке да прецизно наведе која се појединачна одлука оспорава и да пружи детаље у погледу захтева о коме се од суда тражено да одлучи. Штавише, Уставни суд је наложио предузећу подносиоцу представке да наведе „јасне уставоправне разлоге према Уставу“ за своје жалбе.

25. Дана 20. јула 2010. године, предузеће подносилац представке је, као одговор на захтев Уставног суда, прецизирало да оспорава пресуду Врховног суда (види став 18. горе) и све одлуке/решења која су јој претходиле, и навела исте. Што се тиче захтева о којем би суд требало да одлучи, предузеће подносилац представке је поново цитирало релевантни део петог дела своје првобитне уставне жалбе (види став 23. горе). Што се тиче разлога на којима је заснивало своје притужбе, предузеће подносилац представке је цитирало садржај/текст две странице четвртог дела своје првобитне уставне жалбе (*ibid.*)

26. Уставни суд је 8. новембра 2011. године одбио уставну жалбу предузећа подносиоца представке, утврдивши да је оно само поновило тврђе изнете у својој првобитној уставној жалби и да није правилно одговорило на захтев суда од 29. јуна 2010. године (види став 24. горе).

РЕШЕЊЕ О ЗАПЛЕНИ ОД 31. ЈАНУАРА 2005. ГОДИНЕ

27. Дана 31. јануара 2005. године, Инспекција је донела решење о заплени 460.760 kg глатког бетонског гвожђа у шипкама и 23.530 kg ребрастог бетонског гвожђа у шипкама које су се налазиле у складишту у Смедереву,

као и признаницу/потврду у вези са привременим одузимањем робе. Заплена је извршена на истој законској основи и из истих разлога као и за робу која се налазила у складишту у Панчеву (види став 9. горе), а роба је такође накнадно продата трећој компанији. Предузеће подносилац представке је такође изјавио жалбу на ову одлуку.

28. У процесном смислу, ток поступка против наведеног решења о заплени је била у основи иста као и она у вези са решењем о заплени од 28. јануара 2015. године, све до фазе треће жалбе пред Врховним судом (види ставове 10–17. горе), који је у овом случају потврдио жалбу предузећа подносиоца представке од 25. септембра 2009. године, укинуо другостепену одлуку Министарства и наложио преиспитивање случаја ради тачног утврђивања чињеница.

29. Након неколико поступака поновног одлучивања, дана 16. априла 2013. године, Управни суд је, између остalog, закључио да је, у околностима када је утврђено да је продата роба која није правилно евидентирана, Инспекција дужна да примени тежу казну, односно заплену робе, те да није могла применити блажу казну у складу са чланом 42. став 1(8) Закона (види став 43. доле).

30. Предузеће подносилац представке је 21. марта 2012. године поднело уставну жалбу пред Уставним судом Србије. Користећи образац за подношење уставне жалбе коју је пружио Уставни суд, предузеће подносилац представке се позивало на чланове 32, 36. и 58. Устава, а такође се ослањало и на одговарајуће одредбе Конвенције, наиме чланове 6. и 13. и члан 1. Протокола бр. 1. Оно је захтевало да се поништи пресуда Управног суда и да се предмет врати на поновно одлучивање.

31. Уставни суд је 15. маја 2014. године поништио одлуку Управног суда од 16. априла 2013. године и вратио случај на поновно испитивање одлучивање.

32. Након неколико поступака поновног одлучивања, Управни суд је 17. децембра 2015. године наложио да се врати роба предузећа подносиоца представке која му је одузета 31. јануара 2015. године. Дана 31. маја 2015. године, вредност наведене робе је враћена предузећу подносиоцу представке у извршном поступку. Међутим, Министарство је уложило захтев за преиспитивање правоснажне пресуде против пресуде Управног суда од 17. децембра 2015. године. Врховни касациони суд је 9. фебруара 2017. године поништио ову пресуду и вратио случај управним властима на поновно одлучивање. Према најновијим информацијама које је предузеће подносилац представке доставило 30. априла 2019. године, поступак у вези са решењем о заплени од 31. јануара 2005. године је још увек био у току након неколико додатно поновљених поступака.

РЕЛЕВАНТНИ ПРАВНИ ОКВИР

УСТАВ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ (ОБЈАВЉЕН У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”, (СГ РС) број 98/06)

33. Члан 16. став 2, између остalog, предвиђа да су „потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије” и да се „непосредно примењују”.

34. Релевантни делови члана 18. гласе:

„2. Уставом се јемчи ... непосредна примена људских и мањинских права зајемчених општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима ...”.

3. Одредбе о људским и мањинским правима тумаче се ... сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.”

35. Члан 32. предвиђа право на правично суђење уопште, док члан 33. предвиђа посебна права окривљеног у кривичном поступку.

36. Члан 34. став 1. гласи:

„Нико се не може огласити кривим за дело које, пре него што је учињено, законом или другим прописом заснованим на закону није било предвиђено као кажњиво, нити му се може изрећи казна која за то дело није била предвиђена.”

37. Члан 58. јемчи, између осталог, „мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона”.

38. Члан 170. гласи:

„Уставна жалба се може изјавити против појединачних аката или радњи државних органа или организација којима су поверијана јавна овлашћења, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчене Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства за њихову заштиту.”

**ЗАКОН О УСТАВНОМ СУДУ (ОБЈАВЉЕН У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”, (СГ РС)
бр. 109/07, 99/11, 18/13 И 40/15)**

39. Члан 85, став 1. предвиђа да уставна жалба мора, између осталог, да садржи број и датум акта против кога је жалба изјављена и назив органа који га је донео, назнаку људског или мањинског права или слободе зајемчене Уставом за које се тврди да је повређено са ознаком одредбе Устава којом се то право, односно слобода јемчи, разлоге жалбе и наводе у чему се састоји повреда или ускраћивање, и определен захтев о коме Уставни суд треба да одлучи.

**ЗАКОН О УСЛОВИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПРОМЕТА РОБЕ, ВРШЕЊЕ УСЛУГА У ПРОМЕТУ РОБЕ И
ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ (ОБЈАВЉЕН У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ” (СГ РС)
бр. 39/96, 20/97 И 46/98, 20/97, КОЛИ ЈЕ БИО НА СНАЗИ У ПРЕДМЕТНОМ ПЕРИОДУ**

40. Члан 16. став 1. је предвиђао да су предузећа и предузетници који се баве прометом робе и вршењем услуга у промету робе дужни да воде евиденцију о примљеној и продатој роби, односно о испорученој роби и извршеној услуги, и да обезбеде доступност те евиденције.

41. Члан 16. став 3. је предвиђао да се евиденција води на основу исправа о изради, односно набавци робе или исправа о нарученим услугама и на основу исправа о продaji робе, као и других исправа које садрже податке о количини и вредности продате робе.

42. Члан 16. став 5. је предвиђао да предузећа и предузетници из става 1. не могу продавати нити превозити робу, нити вршити услуге за које не поседују исправе прописане садржине или које нису прописно евидентирани.

43. Члан 42. став 1(8) је предвиђао да Инспекција, у вршењу надзора, има право и дужност да привремено решењем забрани обављање делатности правном лицу, физичком лицу или предузетнику затварањем просторија у којима се обавља делатност или на други одговарајући начин у случајевима када се, између осталог, прописана евиденција уопште није водила или се није водила на прописани начин или уколико продаја робе није евидентирана у складу са прописима.

44. Члан 44. став 1(1) је предвиђао да је инспектор овлашћен да наложи отклањање утврђене неправилности када приликом вршења инспекцијског надзора утврди да се прописи нису примењивали или су неправилно примењени, и да утврди рокове за извођење таквих радњи.

45. Члан 44. став 1(6) је предвиђао да је инспектор овлашћен да привремено одузме предмете који су били употребљени, намењени или су настали извршењем прекршаја, привредног преступа или кривичног дела, и изда потврду о одузетим предметима.

46. Члан 45. став 1(7) предвиђа да ће инспектор решењем одузети робу када се утврди да се дотичном робом тргује а да она није прописно пописана/евидентирана.

47. Члан 46. став 1. је предвиђао да се продаја робе из члана 44, став 1(6) врши по окончању одговарајућег судског поступка на основу извршне судске одлуке, док би робу из члана 45. требало прати по окончању управног поступка.

48. Члан 46. став 2. је предвиђао да се роба која је подложна кварењу, или чије чување изискује несразмерно високе трошкове, мора одмах прати.

49. Члан 53. став 1(10) је предвиђао да се правно лице које начини прекршај кажњава новчаном казном од 3.000 до 30.000 нових динара уколико обавља делатност супротно одредбама члана 16. овог закона (види ставове 40–

42 горе). Члан 53, став 2. је предвиђао да одговорна лица у правном лицу могу бити кажњена новчаном казном од 2.000 до 5.000 нових динара.

50. Члан 53. став 3. је предвиђао да казна из члана 53, став 1(10) треба да буде праћена изрицањем заштитне мере која се састоји из одузимања предмета којима је прекршај извршен и одузимања имовинске користи прибављене извршењем прекршаја.

ЗАКОН О ТРГОВИНИ (ОБЈАВЉЕН У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ” (СГ РС) бр. 53/10, 10/13 и 44/18)

51. Овај закон, који је ступио на снагу 2010. године, је заменио Закон о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору (види ставове 40–50 горе). Он више није садржавао одредбу која предвиђа да је Инспекција овлашћена да заплени робу уколико утврди да се њоме трагује а да није правилно евидентирана, нити одредбу која предвиђа да се, уз новчане казне за такав прекршај, треба изрећи заштитна мера одузимања предмета.

52. Закон о трговини из 2010. године замењен новим Законом о трговини („Службени гласник РС”, број 52/19), који није изменио правила која се тичу продаје робе која није била правилно евидентирана.

ЗАКОН О ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА (ОБЈАВЉЕН У „СЛУЖБЕНОМ ЛИСТУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, КАО И У „СЛУЖБЕНОМ ЛИСТУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ”, број 31/93)

53. Члан 172, став 1. предвиђа да је правно лице, које укључује и државу, одговорно за било какву штету коју било које од „његових тела” проузрокује „трешем лицу”.

ПРАВИЛНИК О ЕВИДЕНЦИЈИ ПРОМЕТА РОБЕ И УСЛУГА (ОБЈАВЉЕН У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ” (СГ РС) бр. 45/96, 48/96, 9/97 и 6/99)

54. Ставови 2. и 3. правила 1. предвиђају да предузећа и предузетници који обављају промет робе и врше услуге у промету робе морају у КЕПУ евидентирати сву робу и услуге које су примљене, продате или испоручене, и да се евиденција мора водити посебно за сваку пословну просторију или место где се промет врши.

55. Правило 5. предвиђа да се подаци о пословним променама везаним за промет робе и вршење услуга уносе у КЕПУ најкасније наредног дана.

56. Став 1. правила 10. предвиђа да се роба на залихама пописује сходно прописима о рачуноводству и пореским прописима.

57. Правило 11. предвиђа да свако предузеће и предузетник морају извршити закључивање КЕПУ на крају сваке године, након што су извршена сва књижења за ту годину. Крајни салдо представља вредност робе која се преноси као почетно стање у наредну годину. Закључивање КЕПУ се врши на последњој страници последњег књижења за текућу пословну годину, а КЕПУ потписом и печатом оверава одговорно лице.

ПРАВО

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

58. Као одговор на Запажања која је поднела Влада, предузеће подносилац представке је изнело је додатне притужбе на основу члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола бр. 1 у вези са решењем о заплени од 31. јануара 2005. године (види став 27 горе).

59. Суд констатује да Влада није обавештена о притужбама које се тичу поступка у вези са дотичним решењем о заплени, који још увек траје на домаћем нивоу (види став 32 горе). Стога, те притужбе не спадају у делокруг овог случаја.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БР. 1 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

60. Предузеће подносилац представке се притуживало да су запленом његове робе, сходно решењу о заплени од 28. јануара 2005. године, као и њиховом накнадном продајом повређена његова права предвиђена чланом 1. Протокола бр. 1, која гласе:

„Свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

Допуштеност

Исцрпљивање домаћих правних лекова

Уставна жалба

61. Влада је навела да предузеће подносилац представке није правилно исцрпело домаће правне лекове. Конкретно, она је тврдила да је уставна жалба коју је поднело предузеће подносилац представке одбијена услед непоштовања формалних захтева из члана 85, став 1. Закона о Уставном суду (види став 39. горе). Она се позивала на пресуду Суда у предмету *Шаћировић и други против Србије* (бр. 54001/15 и 3 друге, од 20. фебруара 2018. године [Веће]), у оквиру које је Суд одбацио приговор Владе о неисцрпљивању домаћих правних лекова, уз констатацију да су се подносиоци представке у том случају правилно жалили пред Уставним судом и да је, у изузетном случају, уколико су Уставном суду биле потребне било какве додатне информације или документација од подносилаца представке, он могао наредити њихово обавезно достављање, а што није учинио. Влада је тврдила да, у предметном случају, предузеће подносилац представке није следило упутства Уставног суда у том погледу (види став 26. горе). На крају, Влада је тврдила да је уставна жалба предузећа подносиоца представке у вези са решењем о заплени од 31. јануара 2005. године била детаљнија, и да је била у складу са формалним захтевима (види ставове 30–31 горе), што је резултирало разматрањем исте од стране Уставног суда.

62. Предузеће подносилац представке је оспорило Владин приговор и тврдило да се пред Уставним судом притуживало на правilan начин и у складу са формалним захтевима.

63. Суд понавља да би притужбе, које се касније намеравају поднети Стразбуру, требале бити изнете пред одговарајућим домаћим телом, бар прећутно и у складу са формалним захтевима и роковима утврђеним у домаћем праву и, даље, да би требало употребити свако процесно средство које би могло спречити повреду Конвенције. Када подносилац представке не поштује ове захтеве, његову или њену представку би, у начелу, требало прогласити недопуштеном због пропуста да исцрпи домаће правне лекове (види *Вучковић и други против Србије* (прелиминарни приговор) [ВВ], бр. 17153/11 и 29 других, став 72. од 25. марта 2014. године). Међутим, Суд је такође, често истицао потребу да се правило о исцрпности примењује са одређеним степеном флексибилности и без претераног формализма (*ibid.*, став 76.).

64. Усресређујући се на предметни случај, Суд је пажљиво испитао уставну жалбу предузећа подносиоца представке, из које се чини да је предузеће подносилац представке (i) припремило жалбу користећи службени образац; (ii) изричito се позвало на релевантне одредбе Устава и Конвенције; (iii) утврдило решење које је сматрало спорним; (iv) навело разлоге за подношење своје жалбе; и (v) идентификовало потраживање о коме би Уставни суд требало да одлучи (види став 23. горе). Суд даље констатује да се предузеће подносилац представке у својој жалби, између остalog, притужује на повреду својих права на правично суђење и на мирно уживање имовине, и да је тражило да му се одузета роба врати, или да му се вредност у износу од RSD 6.462.151, заједно са каматом која се рачуна од тренутка заплене, исплати (супротно од случаја *Вучковић и други против Србије*, цитираног горе, став 82, у којем подносиоци представке нису изнели притужбу у вези с дискриминацијом пред Уставним судом, ни изричito ни прећутно). Из тога произилази да је предузеће подносилац представке пружило државним органима прилику која се у начелу даје Високим странама уговорницама према члану 35. став 1. Конвенције, односно да исправе наводне повреде против њих (види, међу многим другим изворима, *Мушић против Хрватске* [ВВ], бр. 7334/13, став 72, ЕСЉП 2016). Суд констатује да је друга уставна жалба предузећа подносиоца представке била детаљнија, што је такође резултат различите процесне историје (види став 28. горе), али да је следила сличну структуру (види став 30. горе).

65. Иако се чини да је првобитна уставна жалба предузећа подносиоца представке у потпуности била у складу са чланом 85. став 1. Закона о Уставном суду (види став 39. горе), Уставни суд је ипак затражио даља

појашњења, која је предузеће подносилац представке благовремено пружило (види став 25. горе). Ипак, Уставни суд је на крају одбацио жалбу услед непоштовања формалних захтева. С обзиром на горе наведено, Суд мора закључити да је релевантна одредба, којом се регулишу формални захтеви за уставне жалбе, примењена са прекомерним формализмом у предметном случају (види, *mutatis mutandis*, *Дакир против Белгије*, бр. 4619/12, ставови 80–81, од 11. јула 2017. године).

66. Суд стога утврђује да је предузеће подносилац представке правилно искористило предметни домаћи правни лек.

Парнични поступак

67. Влада је тврдила да предузеће подносилац представке није искористило грађанску тужбу према члану 172. Закона о облигационим односима, путем које је могло тражити накнаду штете претрпљене услед заплена и продаје сопствене робе (види ставове 52. горе). Иако су признали да су судови у управном поступку закључили да је заплена и продаја робе предузећа подносиоца представке која се налазила у складишту у Панчеву било законито, предузеће подносилац представке је и даље имало могућност да у оквиру парничног поступка пружи аргументе у корист супротног, и требало је тако поступити.

68. Предузеће подносилац представке је тврдило да наведени правни лек не би био делотворан у његовом случају, јер би од њега тражио да докаже да су заплена и продаја његове робе биле незаконите, упркос пресудама које су судови донели у управном поступку.

69. Суд констатује да Влада није пружила било какву судску праксу којом би поткрепила сопствену тврђњу да би наведени правни лек био делотворан у случају предузећа подносиоца представке. Штавише, након што је већ искористило поступак уставне жалбе, у оквиру кога је било могуће утврдити кршења и доделити накнаду од стране Уставног суда, од предузећа подносиоца представке се очигледно није захтевало да следи још један правни пут за остваривање потенцијалне накнаде, било путем парничног поступка или каквог другог, након тога.

70. У тим околностима, Суд сматра да приговор Владе да је предузеће подносилац представке пропустило да исцрпи домаће правне лекове, у смислу члана 35, став 1. Конвенције, мора бити одбачен.

Закључак

71. Суд сматра да притужбе предузећа подносиоца представке нису очигледно неосноване у смислу члана 35, став 3(а) Конвенције. Он даље констатује да исте нису недопуштене по неком другом основу. Према томе, оне се морају прогласити допуштеним.

B. Основаност

1. Поднесци странака

72. Предузеће подносилац представке се притуживало да је заплена и продаја његове имовине била незаконита и да је представљала одузимање имовине. Инспекција није имала право да трајно одузме његову робу, док, у сваком случају, одговорност предузећа подносиоца представке у прекрајном поступку никада није коначно утврђена, јер је поступак обустављен услед истека законског рока застарелости. Предузеће подносилац представке је сматрало несхвательвом брзину којом је његова роба продата – за износ који је био знатно нижи од њене тржишне вредности – по њеној заплени; та продаја је такође била незаконита јер је извршена пре окончања управног поступка. Штавише, предузеће подносилац представке је тврдило да нису испуњени услови за примену члана 46, став 2. Закона (види став 48. горе), јер његова роба није била подложна кварењу нити би њено складиштење изискивало несразмерно високе трошкове.

73. Поред тога, предузеће подносилац представке је оспорило легитимни циљ који је Влада поставила као неутемељен (види став 75. доле), с обзиром на то да ни у једној фази није утврђена никаква могућа штета која је произтекла из поступака предузећа подносиоца представке. Додало је да, у сваком случају, заплена није била с сразмерна таквом циљу. Указало је на то да је увоз робе био законит, да је платило све релевантне порезе и царине и да је једини могућа одговорност с његове стране била она која се тиче немара, који у сваком случају није коначно утврђен у прекрајном поступку. Минорна природа прекраја за које је предузеће подносилац представке оптужено се могла видети из чињенице да је апсолутни рок за застарелост дела био само две године.

74. Влада није оспорила да је мера о којој је реч у овом случају представљала мешање у мирно уживање имовине предузећа подносиоца представке. Она је, међутим, тврдила да је заплена робе од предузећа подносиоца представке у потпуности била у складу са материјалним и процесним одредбама домаћег закона. Чланом 45, став 1(7) Закона (види став 46. горе) је утврђен јасан правни основ за заплену робе, док је Инспекција била у обавези да по њему поступи, јер није имала дискреционо право да поступи другачије када су релевантни услови за спровођење заплена били испуњени. Ниједна друга блажа или мање строга мера није била доступна нити примењива на ситуацију у којој се нашло предузеће подносилац представке. Мера из члана 42. став 8. (10) (види став 43. горе) је била примењива само на предузећа која су поседовала сопствена складишта, док изрицање новчане казне из члана 53. (види став 51. горе) није била алтернатива заплени, јер је потоња мера имала заштитни карактер. Будући да је заплењена роба изисквала посебне услове складиштења који би били скупи, њихова продаја је такође имала основу у домаћем закону, наиме у члану 46. став 2. Закона (види став 48. горе).

75. Влада је даље тврдила да је одузимање робе имало легитиман циљ, наиме заштиту од неовлашћене и нерегистроване продаје робе, што је могло довести до озбиљних економских последица по државни буџет. На крају, тврдила је да је, по заплени робе, постигнута правична равнотежа између општег интереса и интереса предузећа подносиоца представке.

2. Оцена Суда

76. Суд понавља да члан 1. Протокола бр. 1 у основи гарантује право својине и садржи три различита правила. Прво, које је изражено у првој реченици првог става и опште је природе, поставља принцип мирног уживања имовине. Друго правило, у другој реченици истог става, обухвата лишавање имовине и подвргава га одређеним условима. Треће правило, садржано у другом ставу, признаје да Високе стране уговорнице, између осталог, имају право да регулишу коришћење имовине у складу са општим интересом. Друго и треће правило, која се тичу одређених случајева мешања у право на мирно уживање имовине, треба тумачити у светлу општег принципа постављеног у првом правилу (види, међу другим изворима, *Лекић против Словеније* [ВВ], бр. 36480/07, став 92, од 11. децембра 2018. године).

77. Суд констатује да није спорно између страна у спору да је дошло до мешања у право предузећа подносиоца представке на мирно уживање сопствене имовине. Предузеће подносилац представке је тврдило да је мешање представљало одузимање имовине, док Влада није поднела било какве коментаре у том погледу.

78. У погледу питања према којем правилу члана 1. Протокола бр. 1 треба испитати спорно мешање, Суд подсећа на своју судску праксу и доследан приступ да мера одузимања, иако заиста укључује лишавање имовине, и поред тога представља контролу коришћења имовине у смислу другог става члана 1. Протокола број 1. (види *Air Canada против Уједињеног Краљевства*, од 5. маја 1995. године, став 34, серија А бр. 316-A; *Silickienė против Литваније*, бр. 20496/02, став 62, од 10. априла 2012. године; *S.A. Bio d'Ardennes против Белгије*, бр. 44457/11, став 48, од 12. новембра 2019. године; и, најновије, *Markus против Летоније*, бр. 17483/10, став 70, од 11. јуна 2020. године). Међутим, у неким случајевима, где је конфискација подразумевала трајни пренос власништва и где подносилац представке није имао реалну могућност повраћаја имовине, Суд је сматрао да предметне мере представљају лишавање имовине (види, на пример, *Andonoski против бивше Југословенске Републике Македоније*, бр. 16225/08, став 30, од 17. септембра 2015. године, где се сматрало да је одузимање аутомобила подносиоца представке, који је коришћен у извршењу кривичног дела, подразумевало коначан пренос власништва, без могућности повраћаја, те је представљало одузимање имовине; и *B.K.M. Loistik Tasimacilik Ticaret Limited Sirketi против Словеније*, бр. 42079/12, став 38, од 17. јануара 2017. године, где је конфискација подразумевала трајни пренос власништва, док предузеће подносилац представке није имало реалну могућност повраћаја свог камиона који се користио у трговини наркотицима). У конкретном случају, Суд констатује да је одлука о заплени донета 28. јануара 2005. године (види став 79. доле), а да је 16. фебруара 2005. године роба предузећа подносиоца представке продата трећој компанији (види став 11. горе). Влада није тврдила да је предузеће подносилац представке имало реалну могућност повраћаја своје робе. Ипак, Суд одлучује да ово питање остави отвореним, јер је у конкретном случају непотребно о њему одлучивати из разлога наведених у наставку.

79. У погледу законитости мере, Суд констатује да се Инспекција, у свом првобитном решењу о заплени, позивала на члан 45, став 1(7) Закона, који је предвиђао обавезно одузимање/заплену робе када је утврђено да се њоме трагује упркос томе што није правилно евидентирана, и члан 44, став 1(6), који је предвиђао привремено

одузимање робе у контексту прекршајног поступка, као и да је Инспекција такође издала признаницу/потврду у вези са привременим одузимањем робе (види ставове 9. и 45–46. горе). Обично би се разлика у правном основу решења о заплени састојала у тачки у којој би се одузета роба могла законито продати (види став 47. горе). С обзиром да је продаја робе у конкретном случају извршена 16. фебруара 2005. године (види став 10. горе), уочава се да је иста извршена пре окончања прекршајног поступка (види став 22. горе). Међутим, Влада је тврдила да је продаја извршена на основу члана 46, став 2. Закона (види став 48 горе), што је представљало изузетак у погледу обе горе наведене одредбе. Влада је тврдила да би посебни услови складиштења које изискује заплењена роба били скупи (види став 74. горе), што представља тврђњу коју је предузеће подносилац представке оспорило. С тим у вези, Суд констатује да Влада није пружила никакве детаље у вези са потребним посебним условима складиштења, нити било какве информације у вези са трошковима складиштења које би могле да поткрепе њену тврђњу да је тако брза продаја робе предузећа подносиоца представке била неопходна, те да је тиме била у складу са чланом 46, став 2. Закона. Такође, ове информације нису садржане у фактури о купопродаји нити у отпремници за робу која се продаје трећој страни (види став 11. горе).

80. Влада је даље тврдила да је одузимање робе имало легитиман циљ, наиме заштиту од неовлашћене и нерегистроване продаје робе, што је могло довести до озбиљних економских последица по државни буџет. Предузеће подносилац представке је оспорило наведени легитимни циљ као неутемељен, с обзиром на то да ни у једној фази није утврђена никаква могућа штета проистекла из поступака предузећа подносиоца представке. С тим у вези, Суд констатује да закони који су заменили Закон више не предвиђају спровођење заплене робе само зато што се поједином предметном робом трговало а да притом није правилно евидентирана (види ставове 51–52. горе), што представља чињеницу која изазива сумњу у погледу наводних озбиљних економских последица услед таквог пропуста.

81. Упркос сумњама у законитост мешања и наведени легитимни циљ мере, Суд оставља ова питања отвореним, јер је у конкретном случају централно питање пропорционалност предметног мешања (види, *mutatis mutandis, Doğan и други против Турске*, бр. 8803/02 и 14 других, став 149, ЕСЉП 2004-VI (изводи)). Могући недостаци у важећем домаћем регулаторном оквиру ће, међутим, бити отклоњени у односу на пропорционалност мешања.

82. Сходно томе, преостало питање које Суд треба да утврди је да ли је постојао разуман пропорционални однос између средстава која власти користе за постицање наведеног легитимног циља и заштите права предузећа подносиоца представке на мирно уживање сопствене имовине. Суд мора посебно испитати да ли је мешањем постигнута неопходна правична равнотежа између захтева од општег јавног интереса и захтева везаних за заштиту права предузећа подносиоца представке на мирно уживање сопствене имовине. Неопходна равнотежа неће бити постигнута уколико је предузеће подносилац представке морало да сноси појединачни и прекомерни терет (види, у општим цртама, *Depalle против Француске* [ВВ], бр. 34044/02, став 83, ЕСЉП 2010 и *Perdigão против Португала* [ВВ], бр. 24768/06, став 67, од 16. новембра 2010. године).

83. Суд констатује да је прекршајни поступак против предузећа подносиоца представке окончан на основу истека важећег рока за остваривање права (застарелости), а да притом оно није проглашено кривим за било какав прекршај (види став 22. горе). Ипак, роба предузећа подносиоца представке која се налазила у складишту у Панчеву је заплењена, а недуго затим и продата трећој компанији, јер је у паралелно вођеном управном поступку утврђено да се предузеће подносилац представке бавило трговином/прометом те робе а да она притом није правилно евидентирана (види став 17. горе). Важно је напоменути да је роба о којој је реч у предметном случају увезена на законит начин (види став 5. горе). Ова чињеница разликује предметни случај од одређених других случајева у којима се мера заплени односила на робу чији је увоз био забрањен (види *AGOSI против Уједињеног Краљевства*, од 24. октобра 1986. године, став 51, серија А бр. 108), за коју се сматрало да је незаконито стечена (види *Riela и други против Италије* (одл.), бр. 52439/99, од 4. септембра 2001. године, и *Raimondo против Италије*, од 22. фебруара 1994. године, став 29, серија А бр. 281-А), или која је била намењена за употребу у илегалним активностима (види *Butler против Уједињеног Краљевства* (одл.), бр. 41661/98, од 27. јуна 2002. године), или где су налози за спровођење заплени издати у контексту кривичног поступка у вези са оптужбама за тежак или организован криминал, и где је постојала снажна сумња или извесност, потврђена судском пресудом, да је одузета/заплењена имовина приход од извршења кривичног дела (види *Phillips против Уједињеног Краљевства*, бр. 41087/98, ставови 9–18, ЕСЉП 2001-VII). Штавише, Суд констатује да, упркос заплени робе предузећа подносиоца представке, власти нису предузеле никакве кривичне радње против

предузећа подносиоца представке или његовог генералног директора осим прекршајног поступка који је резултирао њиховом ослобађајућом пресудом.

84. Суд констатује да, с обзиром да предузеће подносилац представке није складиштило своју робу у сопственим складиштима, у управном поступку није разматрано да ли је легитимни циљ Тужене државе могао бити постигнут неким другим средствима. Влада је тврдила да предузећу подносиоцу представке и њеном извршном директору није било могуће изрећи новчану казну као алтернативу заплени робе, јер је потоња мера представљала обавезну меру у правном оквиру који је важио у релевантно време (види став 74. горе). С тим у вези, Суд понавља да, како би било сразмерно, мешање мора одговарати тежини повреде, а казна тежини казненог дела чијем је кажњавању намењена – у овом предмету, непоштовању обавезе евидентирања – а не тежини неке претпостављене повреде која заправо није утврђена, попут кривичног дела које је могло имати „озбиљне економске последице по државни буџет” (види, *mutatis mutandis, Boljević против Хрватске*, бр. 43492/11, став 44, од 31. јануара 2017. године).

85. У предметном случају нема назнака да је предметна мера заплена била замишљена као компензација за било какву материјалну штету проузроковану непоштовањем прописа од стране предузећа подносиоца представке; чини се да је, по својој сврси, имала одвраћајући и казнени карактер. Влада није убедљиво показала, нити уистину аргументовала, да сама новчана казна не би била довољна за постизање жељеног ефекта одвраћања и кажњавања, као и спречавања будућих кршења обавезе евидентирања робе. Уистину, Суд констатује да закони који су касније ступили на снагу чак ни не предвиђају одузимање/заплену робе услед оваквог кршења прописа (види ставове 51–52. горе).

86. У овим околностима, спорна заплена је, према ставу Суда, била несразмерна, јер је наметнула прекомерни терет предузећу подносиоцу представке.

87. Сходно томе, дошло је до кршења члана 1. Протокола бр. 1. уз Конвенцију.

III. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. КОНВЕНЦИЈЕ

88. Предузеће подносилац представке се притуживало да поступак, због којег му је одузета и продата роба, није био правичан. Позвало се на члан 6, став 1. Конвенције, чији релевантни део предвиђа следеће:

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама..., има право на правичну... расправу... пред... судом ...”

89. Узимајући у обзир чињенице случаја, поднеске страна у спору и своје налазе према члану 1, Протокола бр. 1, Суд сматра да није потребно испитати ни допуштеност нити основаност жалбе према члану 6. (види *Kaos GL против Турске*, бр. 4982/07, став 65, од 22. новембра 2016. године, и *Ghiulfer Predescu против Румуније*, бр. 29751/09, став 67, од 27. јуна 2017. године).

IV. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

90. Члан 41 Конвенције гласи:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној страни.“

Штета

91. Предузеће подносилац представке је тражило укупно 309.781 евра (EUR) на име материјалне штете: EUR 143.336 за стварну штету и EUR 166.445 за губитак добити. Такође је тражило EUR 8.000 на име нематеријалне штете.

92. Влада је оспорила ова потраживања, напомињући да су неутемељена, да нису директно повезана са наводним кршењем и/или да су прекомерна.

93. У околностима предметног случаја, Суд сматра да питање тачног износа који би се доделио на име материјалне штете није спремно за одлучивање. Стога га је неопходно одложити, узимајући у обзир могућност споразума између Тужене државе и предузећа подносиоца представке (правило 75, ставови 1. и 4. Пословника

Суда). Сходно томе, Суд застаје са разматрањем овог питања и позива Владу и предузеће подносиоца представке да, у року од три месеца од дана правноснажности пресуде у складу са чланом 44, став 2. Конвенције, поднесу своја писмена запажања о висини материјалне штете која би се доделила предузећу подносиоцу представке, и да посебно обавесте Суд о било каквом споразуму који могу постићи.

94. Када је реч о нематеријалној штети, Суд сматра да, с обзиром на директан допринос предузећа подносиоца представке ситуацији која је довела до закључка да је дошло до кршења члана 1, Протокола бр. 1 услед његовог непоштовања прописа у вези са вођењем евиденције (види став 7. горе), утврђивање повреде горе поменуте одредбе само по себи представља довољно правично задовољење (види, *mutatis mutandis*, Boljević против Хрватске, бр. 43492/11, став 54, од 31. јануара 2017. године)

A. Трошкови и издатки

95. Предузеће подносилац представке је такође тражило износ од EUR 2.288 за трошкове и издатке који су настали пред Судом.

96. Влада је оспорила овај захтев.

97. Према судској пракси Суда, подносилац представке има право на повраћај трошкова и издатака само у оној мери у којој је доказано да су стварно и нужно настали и да су разумни у погледу њиховог квантитета. У конкретном предмету, имајући у виду документацију достављену од стране страна у спору и горенаведене критеријуме, Суд сматра да је разумно досудити предузећу подносиоцу представке износ од EUR 1.200, који би требао покрити трошкове по свим тачкама.

B. Затезна камата

98. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* притужбу на основу члана 1. Протокола бр. 1 прихватљивом;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 1. Протокола бр. 1 уз Конвенцију;
3. *Утврђује* да нема потребе за испитивањем прихватљивости или основаности притужбе према члану 6. Конвенције;
4. *Утврђује* да утврђивање повреде само по себи представља довољно правично задовољење за нематеријалну штету коју је претрпело предузеће подносилац представке.
5. *Утврђује* да Тужена држава мора да исплати предузећу подносиоцу представке, у року од три месеца од дана када ова пресуда постане правоснажна у складу са чланом 44. став 2. Конвенције, износ од EUR 1.200 (хиљаду и двеста евра), као и било који порез који се може наплатити предузећу подносиоцу представке у вези са овим износом у погледу трошкова и издатака, који ће бити конвертован у валуту Тужене државе по курсу важећем на датум поравнања;
6. *Утврђује* да питање примене члана 41. у погледу материјалне штете није спремно за одлучивање, и сходно томе:
 - (a) одлаже наведено питање;
 - (b) позива Владу и предузеће подносиоца представке да, у року од три месеца од дана правноснажности пресуде у складу са чланом 44, став 2. Конвенције, поднесу своја писмена запажања о овом питању и да обавесте Суд о било каквом споразуму који могу постићи;
 - (c) застаје са даљим поступком и делегира председнику Већа овлашћење да исти утврди, уколико буде потребе;
7. *Одбацује* преостали део захтева предузећа подносиоца представке за правичним задовољењем.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми дана 19. јануара 2021. године, у складу са правилом 77, ставови 2. и 3. Пословника Суда.

Hasan Bakirci

заменик секретара

Jon Fridrik Kjølbro

председник